

A K I S Ū T

Nem értem magamat. Tudom, csak egyetlen szót kellene szólnom, és kibékülnék, és nem tudom kimondani. Néha egyetlen kérdéssel mindent tisztázhatnék, minden fájdalomnak véget vehetnék; talán neki is kezdek, de a döntő szavaknál elakadok. Tudom, erre azt mondják: gátlása van; de ez a név még semmit nem old meg számomra. Mit tegyek?

Kétféle energia dolgozik az emberben: a cselekvő és a fékező. Az a helyes, ha az értelem, mind a kéntőnek pontosan és zavartalanul engedelmeskedik. Vannak „fékevesztett” emberek, de vannak „befekezett” is ezek már, ha akarják sem tudják kioldani berozsdásodott fék-jüket, legalábbis egyszerre, hirtelen nem. A baj folsmerése azonban itt is első lépése a gyógyulásnak. Hogy hol a baj forrása? Talán — s valószínűleg — a gyerekkorban, hiszen sokszor csupa negatívummal neveik az embert „jóvá”; de az is lehet, hogy magunk irtottuk ki magunkból a cselekvő energiákat; szép neveket adtunk hiányainknak, söt bűneinknek, s ahelyett, hogy küzdöttünk volna ellenük, erénnyé avattuk őket. Szerenységnek neveztük például a gyávaságot, egyszerűségnek a formátlanságot; azt mondtuk: „nem vagyok hiú”, pedig csak lusták voltunk; „tartózkodó vagyok”, pedig csak ügyetlenek vagy kevélyek voltunk; „nem hiszelek senkinek”, pedig csak gőgösek vagy tapintatlanok voltunk.

A fölismerés azonban csak a kezdet: el kell indítani az akaratot is. Ki kell küszöbölnünk a gátlás okát, és el kell távolítanunk a vele járó beidegződéseket. A végső ok ez a kétfős félelem: félek, hogy nem vagyok képes végrehajtani a kívánt cselekvést; és félek, hogy

ezért nevetni fognak rajtam. A gyógyítás: visszavonulás helyett tolytonos gyakorlással ügyesebbe, okosabba, műveltebbé, könnyedebbe s ezzel bátrabbá nevelnem magamat; és fokozatosan meggyozni magamat arról, hogy ha onmagamban nelyes, annit teszek, egyáltalában nem fontos, ki mit gondol rólam. Aki esténként gondosan megvizsgálja lelkiismeretét s újra és újra elhatározza, hogy mutatásait jövőteszi, Isten segítségével rövid idő alatt nagy hatást tehet.

Számolni kell természetesen a beidegződésekkel is. Van felnout férfi, aki képtelen megköszönni valamit, mert „szégyenli magát” (így mondták roia, mikor két esztendőskorában anyja szoknyája mögé bujt). Itt egyetlen segítség van: a cselekedeteiken kezdeni, nem a szavakon. Nehéz azt mondani: „Tegnap igazságtalan voltam hozzád”; sokkal könnyebb egy csokor ibolyát tenni annak az asztalára, akit megsértettünk. Az, ha viselkedésünket egy-egy tréfaszóval mi magunk bélyegezzük meg, (például Mérges Múkinak, Pulyka Panninak tituláljuk magunkat), már komoly eredmény. S még komolyabb, ha ezt is ki tudjuk mondani: „Amit tegnap mondtam, nem úgy akartam mondani. Sajaalom, hogy megbántottalak veled”.

S ha idáig eljutottunk, a többi már könnyen megy. **F.**